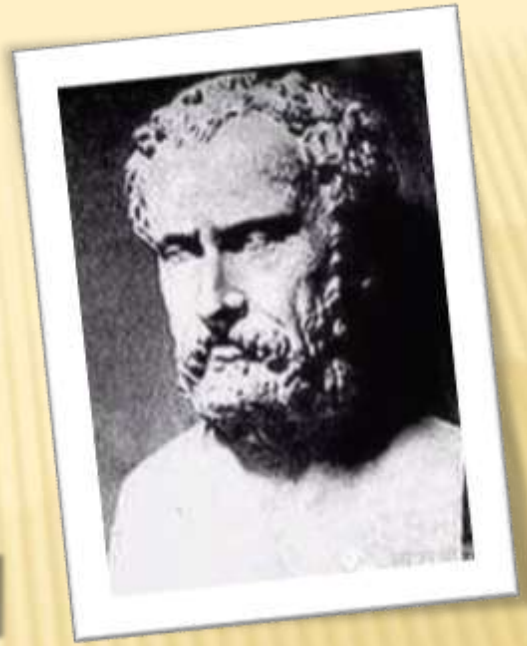
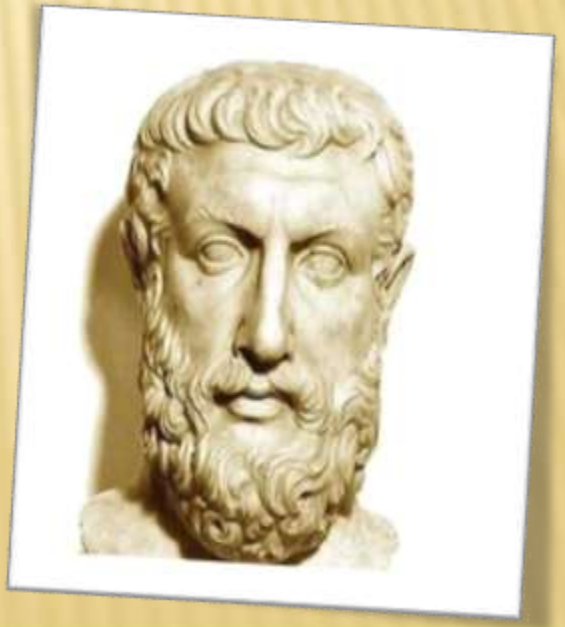
Учење о једном јединственом бићу филозофије природе 2 део

Емпедокле

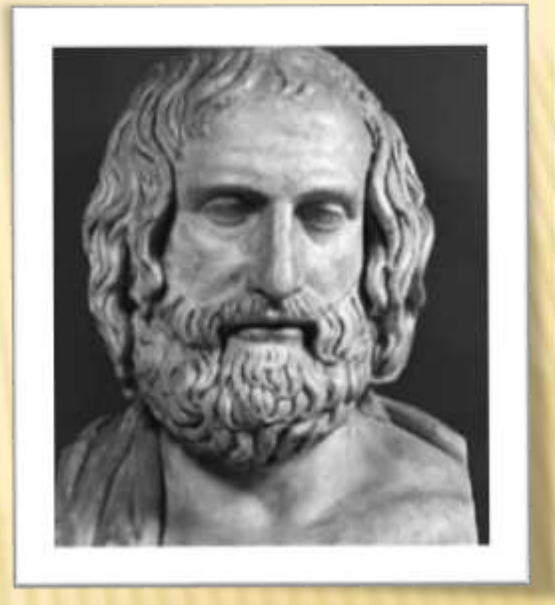

- Живео је у Агригенту на Сицилији у V веку пре нове ере
- Реч „елемент“ први је употребио Платон да опише Емпедоклову филозофију
- Емпедокле употребљава реч „корени“
- Приказао је природу као систем ствари настао спајањем традиционалних елемената- ватре, воде, ваздуха и земље

Емпедокле

- Његова филозофија је покушај да се Парменидово учење о биће помири са **променом** која је непобитна чињеница чулног искуства
- *Ствари као целине настају и нестају али су састављене од материјалних честица које су саме неуништиве*
- *Четири основна елемента:ватра, вода, земља и ваздух својим мешањем формирају конкретне ствари*

Семена

- Анаксагора је уочио да учење о четири елемента не објашњава како долази до промене квалитета тј. „како би длака могла настати од нечега што није длака и месо од нечега што није месо“
- Када пијемо воду или једемо биљну храну, наше тело расте и развија се- мишићи се развијају и код оних који никада не једу месо- најкрупнији сисари су биљоједи

Семена

- Следи да квалитет (месо) може да настане од квалитета који му није сличан (трава), што показује да спајање на основу сличности не може да објасни *постанак* нечега
- Приметио је да је промена квалитета врло динамична и да се у већини ствари могу наћи врло разнородни квалитети- у свакој ствари постоје **сви** квалитети само у већој или мањој количини

Семена

- Читав космос састоји се од сићаних **семена** која су дељива до бесконачности тј. Нема основне честице која има само један квалитет јер свака честица има све квалитете у себи
- Уређеношћу света управља **У**м- чиме се први пут уводи интелектуални принцип у објашњење космолошке проблематике

Атоми

- Оснивачи атомистичке школе су Леукип и Демокрит и према њиховом учењу у свемиру постоји бесконачан број *недељивих честица* које се називају **атоми**
- они се не могу опазити јер су исувише мали; разликују се по величини и облику и не поседују никакав квалитет осим *чврстоће и непробојности*

Атоми

- Крећу се у празном простору и међусобним сударом стварају групе атома; тако је настао вртлог и почео процес стварања света
- Кретање атома је самодовољно
- Ови мислиоци су дали *механицистичко објашњење света* али је јасно да се богатство света не може објаснити механичким узајамним деловањем атома без Ума који свет уређује

Зенонова дијалектика

- Парменидови ставови су изазвали супротстављање и исмевање што је навело Зенона као његовог ученика да смисли неколико домишљатих аргумената који доказују немогућност кретања тзв. Апорије- парадокси (то су индиректни докази који показује неодрживост супротног гледишта –да кретање постоји)

Зенонова дијалектика

- Елејци поричу стварност мноштва – тврде Све је Једно- као и кретања
- Постоји једно биће- материјално и непокретно а све што опажамо чулима па и кретање и мноштво су обмане- појаве
- Истинско биће је у мишљењу

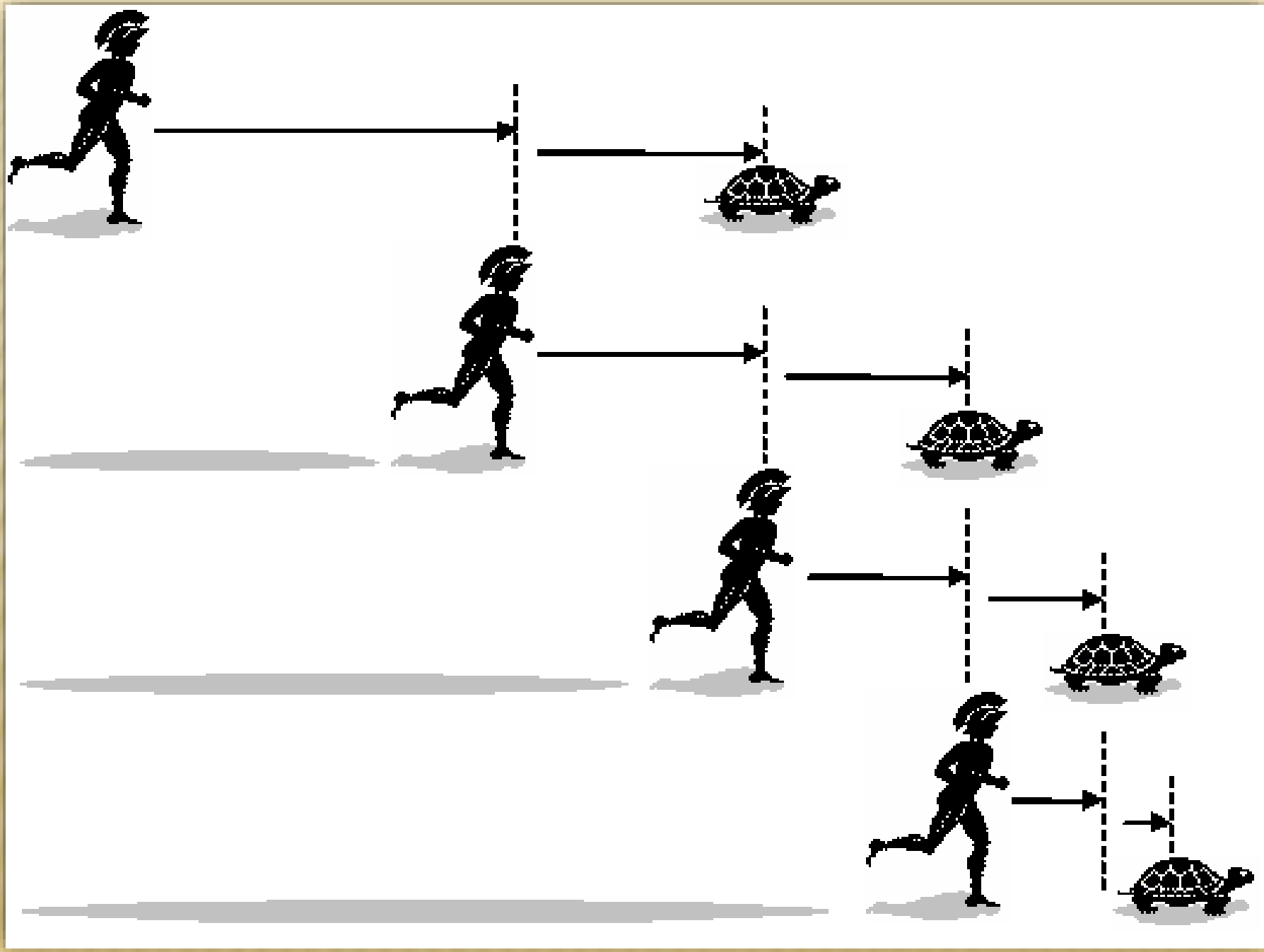
Ахил и корњача

Ово је сигурно најпознатији Зенонов парадокс. За ову апорију је Аристотел тврдио да је иста као дихотомија. Ахил, грчки херој кога Хомер назива хитроногим, узет је као симбол брзине. Корњача је животиња која је позната по свом врло спором кретању. -Претпостави да Ахил треба да стигне корњачу која има извесну предност. За време које је Ахилу потребно да стигне на место где се налази корњача корњача ће се померити нешто даље. Када Ахил буде стигао на место где се корњача померила, она ће се померити још мало. Овај низ растојања ће се наставити до бесконачности, па следе две могућности:

1) Ахил не може да стигне корњачу.

2) Ахил ће у коначном времену проћи бесконачан број растојања.

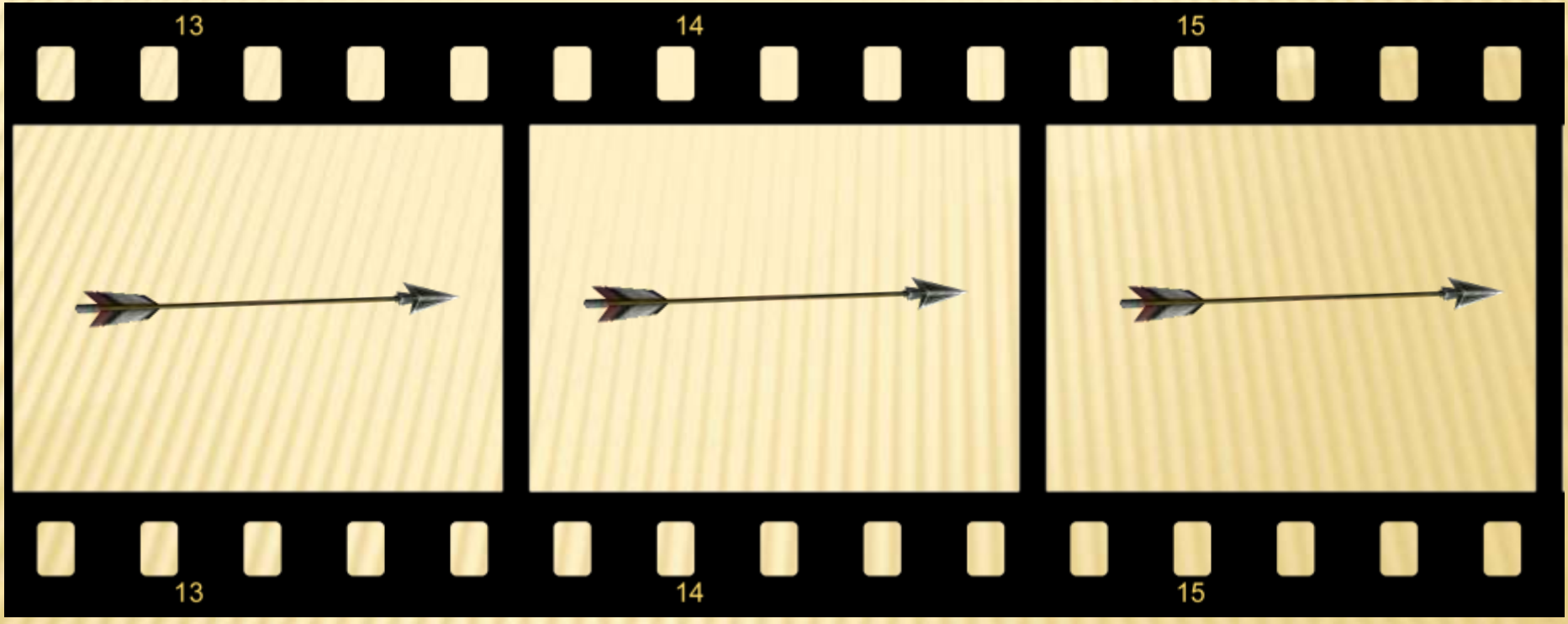
3) Пошто су обе последице апсурдне, кретање је апсурдно.

Стрела

Претпоставимо да гледамо на филмском платну како стрела лети. Знамо, међутим, да је кретање у филму резултат несавршености нашег чула вида. Заправо, пред нашим оком пролази 25 сличица у секунди на којима стрела мирује. Дакле, збир ових мировања видимо као кретање.

Зенон наравно из разумљивих разлога није могао свој парадокс да изнесе на овај начин. Он је дао претпоставку да стрела лети. Простор у коме стрела лети састоји се од тачака. У свакој тачки простора стрела мирује. Дакле, збир мировања јесте кретање, што је апсурдно.

13
14
15
13
14
15